

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ ÇOK DİSİPLİNLİ GÜDÜMLÜ PROJE ÇAĞRI KONULARI

DENİZLERDE KİRLİLİK İZLEME ARAŞTIRMALARI

Genel Çerçeve

Deniz kirliliği; denizel ekosistemi olumsuz yönde etkileyen, insan sağlığı için tehlike oluşturan, balıkçılık da dahil olmak üzere deniz suyu kalitesini bozarak denizlerin kullanımını kısıtlayan veya engelleyen madde veya enerjinin insanlar tarafından denizel ortama doğrudan veya dolaylı olarak bırakılmasıdır. Evsel ve endüstriyel atıkların arıtılmadan veya kısmen arıtılarak denize verilmesi, denizyolu taşımacılığında kaynaklanan atıklar, gemiler ve diğer deniz araçlarından oluşan kirlilik (petrol, yağ atıkları, pis sular, çöpler vb.), limanlar ve marinalardan kaynaklanan atıklar, denizlerde kurulmuş bulunan platform ve boru hatlarından oluşan sızıntılar ve akarsulardan denizlere ulaşan tarımsal atıklar kirlenmeyi meydana getiren başlıca etkenlerdir.

Bu çağrı; üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde kirlilik yükünün yoğun olduğu alanlarda biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve ekolojik dengenin korunması açısından yapılacak çok disiplinli araştırmaları kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler

Bu çağrı ile denizlerdeki kirlilik tespitini araştırmaya yönelik, kapsamlı ekosistem çalışmalarının yürütülmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda yapılması hedeflenen çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

- Deniz suyunda, sedimentte ve sucul organizmalarda kimyasal kirletici seviyelerinin ve dağılımlarının belirlenmesi,
- Su-sediman kalitesine göre sınıflandırılması,
- Kıyı alanları ve kıyı açığı alanlardaki kimyasal ve mikrobiyal kirleticilerinin izlenmesi ve halk sağlığı açısından değerlendirilmesi,
- Denizel biyoçeşitliliğin tespit edilmesi,
- Kirlilik göstergesi indikatör türlerin belirlenmesi,

- Denizlerdeki ekolojik kalite durumlarının biyotik indeksler kullanılarak değerlendirilmesi,
- Yabancı türler ve özellikle yabancı istilacı türlerin belirlenerek, tür, habitat ve ekosistem seviyesinde çevresel etkilerinin araştırılması,
- Deniz çayırlarının izlenmesi,
- Akuakültürün çevresel etkilerinin değerlendirilmesi,
- Sediment yapısının ortaya konulması,
- Rüzgar ve akıntı sistemlerinin tespiti ile kirlilik taşınımının belirlenmesi,
- Deniz kirliliğinin azaltılmasına yönelik sürdürülebilir çözüm önerilerinde bulunulması
- Elde edilecek veriler ile bütünleşik kıyı alanları yönetim sistemlerinin oluşturulması,